

Bemærkninger til forslaget

De mellemamerikanske fredsbestræbelser har taget en ny og positiv vending med de fem mellemamerikanske staters fredsplan vedtaget på et møde i Guatemala i august 1987. Nicaragua har vist sin vilje til at opfylde fredsplanen gennem begrænsning af de militære operationer i de nordlige provinser, gennem frigivelse af bl.a. avisen La Prensa og den katolske radiosender samt ved frigivelse af krigsfanger og åbning af en dialog med den politiske opposition.

I de seneste år er den nicaraguanske økonomi blevet så forværret, at nye sociale reformer og en ny økonomisk vækst er blevet en meget uvis fremtidsudsig. Fra en udviklingsstrategi er udviklingen gået i retning af en overlevelsesekonomi, der skal sikre landet i en længere krigssituation.

I 1981 begyndte Danmark at yde ubunden gavebistand til Nicaragua, fordi landet efter krigen havde et stort behov for genopbygning. Frem til 1984 blev der ydet gavebistand på i alt 45 mill. kr. til et vandlaboratorium, skovforforsyning, medicin og fødevarerproduktion samt to sundhedsprojekter administreret af Folkekirkens Nødhjælp og WUS. I 1984 besluttede Danida at standse projektbistanden (gavebistanden) og fremover kun yde lån til landet under henvisning til, at Nicaragua havde et bruttonationalprodukt pr. indbygger lidt over Danidas normale, men ikke ufravigelige grænse for bistand (800 \$). Samtidig blev det oplyst, at Danida via de private ulandsorganisationer fortsat ville give gavebistand i mindre omfang, men kun til organisationer, der allerede havde bistandsprogrammer i Nicaragua, dvs. Folkekirkens Nødhjælp, WUS og Nicaraguakomiteen. Denne stramning blev fastholdt uanset den forværrede økonomiske situation og de undergravende virkninger af krigstilstanden.

Danmark plejer i forbindelse med ulandsbistanden at sammenligne sig med de andre skandinaviske lande. Som det fremgår af tabellerne i bilaget, er denne sammenligning pinlig for Danmark. Desto mere pinligt er det – med et citat fra skriftet »Derfor mere statslig bistand til Nicaragua« udarbejdet af Center for Alternativ Samfundsanalyse

og MS – at »regeringen synes at sidde folketingsvedtagelsen fra november 1985 overhørig, og at det flertal, der stod for vedtagelsen, ikke har været en mere ivrig kontrollant«.

Den principielt positive holdning til bistand til Nicaragua, der blev tilkendegivet i november 1985-dagsordenen (se Folketingstidende 1985–86, forhandlingerne sp. 1860), er siden blevet fulgt op i bl.a. redegørelsesdebatten den 21. maj 1987 om udenrigsministerens bistandspolitiske redegørelse af 13. maj 1987 med udgangspunkt i rapporten fra Verdenskommissionen om Miljø og Udvikling (se Folketingstidende 1986–87, 1. samling, forhandlingerne sp. 12161), under hvilken et folketingsflertal bestående af S, SF, RV og VS klart tilkendegav ønske om at udvide bistanden til Nicaragua.

Formålet med dette beslutningsforslag er at omsætte de positive tilkendegivelser til praksis.

Beslutningsforslagets første del understreger kravet om, at regeringen såvel nationalt som i de internationale forsamlinger, dvs. i nordisk sammenhæng, i EF og i FN, aktivt søger fredsprocessen i Mellemerika fremmet og klart tager afstand fra fortsat amerikansk økonomisk og militær afpresning og udpining af Nicaragua.

Sverige var det første nordiske land, der ydede bistand til Nicaragua, og Nicaragua er i dag et af Sveriges hovedsamarbejdslande inden for ulandsbistanden. I 1985 og 1986 har den svenske projektbistand været på i alt 225 mill. kr. I 1987 forventes den svenske bistand at stige til ca. 200 mill. kr.

Norge har fulgt godt med Sverige, og Nicaragua modtager nu lige så meget norsk bistand som andre af Norges hovedsamarbejdslande. I 1985 og 1986 blev der ydet 75 mill. kr. årligt, og i 1987 forventes dette beløb at stige til 100 mill. kr.

Efter forslagsstillernes opfattelse bør den danske bistand over en periode på højst tre år nå op på mindst gennemsnittet af de øvrige skandinaviske landes udviklingsbistand til Nicaragua, dvs. mindst 100 mill. kr. årligt (1986-kr.). I overensstemmelse med fattigdoms- og udviklingskriterierne i den danske ulandsbistand bør den forøgede støtte ydes i form af projektstøtte (gavebistand),